Broj: I-OP-1-547/11
Dana: 19. avgusta 2011.
NOVI SAD

INSTITUT ZA ONKOLOGIJU VOJVODINE

**POKRAJINSKI SEKRETARIJAT ZA ZDRAVSTVO,
SOCIJALNU POLITIKU I DEMOGRAFIJU**

Pokrajinski ombudsman na osnovu podnetih pritužbi građana kao i po sopstvenoj inicijativi, u skladu sa članom 35 i članom 36 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009), Institutu za onkologiju Vojvodine i Pokrajinskom sekretarijatu za zdravstvo, socijalnu politiku i demografiju upućuje sledeću

PREPORUKU

Institut za onkologiju Vojvodine će u cilju obezbeđivanja pristupačnosti zdravstvene zaštite i smanjenja vremena čekanja na zdravstvene usluge, preduzeti sve neophodne mere da se organizuje kontinuirani rad - pružanje usluga zračne terapije i dijagnostičkih procedura u Zavodu za nuklearnu medicinu i Zavodu za radiološku terapiju u skladu sa čl. 55, 56, 62 i 63 Zakona o radu (''Sl.glasnik RS'', br. 24/2005, 61/2005 i 54/2009), odnosno čl. 53, 57, 59 i 60 istog zakona, kao i stavom 1 člana 76 Zakona o zdravstvenoj zaštiti (''Sl. glasnik RS'', br. 107/2005, 72/2009-dr. zakon, 88/2010, 99/2010 i 57/2011).

Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, socijalnu politiku i demografiju će postupiti u skladu sa tačkom 1 i tačkom 9 stava 1 člana 47 Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine (''Sl. glasnik RS'', broj 99/2009).

Institut za onkologiju Vojvodine će se u svom budućem radu i postupanju pridržavati svih relevantnih propisa kojima je garantovano pravo građana na pristupačnost i pravičnost zdravstvene zaštite.

Institut za onkologiju Vojvodine i Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, socijalnu politiku i demografiju obavestiće o preduzetim merama Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana od dana prijema ove preporuke.

Bulevar Mihajla Pupina 25, 21000 Novi Sad
Telefon i faks: 021/487-41-44
office@ombudsmanapv.org
www.ombudsmanapv.org

OBRAZLOŽENjE

Pokrajinski ombudsman je tokom 2011. godine primio veliki broj (blizu 100) pritužbi građana u kojima je ukazano na nemogućnost ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa medicinskim kriterijumima na Institutu za onkologiju Vojvodine, i to naročito dijagnostičkih procedura i zračne terapije. U pritužbama se posebno ističe da pacijenti ne mogu da zakažu preglede i terapiju i nisu u mogućnosti da iste obave u nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi. Podnosioci predstavki ukazuju i na to da ne dobijaju informaciju o tome kada će moći da obave pregled ili terapiju.

Do saznanja o značajno produženom vremenu čekanja na preglede i terapiju Pokrajinski ombudsman je došao i iz sredstava javnog informisanja koji svakodnevno izveštavaju o nezadovoljstvu građana Autonomne Pokrajine Vojvodine koji ne mogu da ostvare svoje pravo na lečenje na Institutu za onkologiju Vojvodine.

Pokrajinski ombudsman je na osnovu podnetih pritužbi građana pokrenuo postupke, sproveo istragu i našao da su navodi podnosilaca predstavki osnovani, te je utvrdio da neobezbeđivanje efikasnog ostvarivanja zdravstvene zaštite jednom broju građana, predstavlja povredu ljudskih prava.

Članom 55 Zakona o radu (''Sl.glasnik RS'', br. 24/2005, 61/2005 i 54/2009) propisano je da radna nedelja traje pet radnih dana, da raspored radnog vremena u okviru radne nedelje utvrđuje poslodavac i da radni dan, po pravilu, traje osam časova. Poslodavac kod koga se rad obavlja u smenama, noću ili kad priroda posla i organizacija rada to zahteva - radnu nedelju i raspored radnog vremena može da organizuje na drugi način. Poslodavac je dužan da obavesti zaposlenog o rasporedu i promeni rasporeda radnog vremena najmanje sedam dana pre promene rasporeda radnog vremena (član 56). Rad koji se obavlja u vremenu od 22,00 časa do 6,00 časova narednog dana smatra se radom noću. Zaposlenom koji radi noću najmanje tri časa svakog radnog dana ili trećinu punog radnog vremena u toku jedne radne nedelje poslodavac je dužan da obezbedi obavljanje poslova u toku dana ako bi, po mišljenju nadležnog zdravstvenog organa, takav rad doveo do pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja. Poslodavac je dužan da pre uvođenja noćnog rada zatraži mišljenje sindikata o merama bezbednosti i zaštite života i zdravlja na radu zaposlenih koji rad obavljaju noću (član 62). Ako je rad organizovan u smenama, poslodavac je dužan da obezbedi izmenu smena, tako da zaposleni ne radi neprekidno više od jedne radne nedelje noću. Zaposleni može da radi noću duže od jedne radne nedelje, samo uz njegovu pisanu saglasnost (član 63).

Članom 53 istog zakona je propisano da je zaposleni dužan da, na zahtev poslodavca, radi duže od punog radnog vremena u slučaju više sile, iznenadnog povećanja obima posla i u drugim slučajevima kada je neophodno da se u određenom roku završi posao koji nije planiran (u daljem tekstu: prekovremeni rad). Prekovremeni rad ne može da traje duže od osam časova nedeljno, niti duže od četiri časa dnevno po zaposlenom.

Poslodavac može da izvrši preraspodelu radnog vremena kada to zahteva priroda delatnosti, organizacija rada, bolje korišćenje sredstava rada, racionalnije korišćenje radnog vremena i izvršenje određenog posla u utvrđenim rokovima. Preraspodela radnog vremena vrši se tako da ukupno radno vreme zaposlenog u periodu od šest meseci u toku kalendarske godine u proseku ne bude duže od punog radnog vremena. U slučaju preraspodele radnog vremena, radno vreme ne može da traje duže od 60 časova nedeljno (član 57). Zaposlenom koji radi u smislu člana 57. ovog zakona, korišćenje dnevnog i nedeljnog odmora može se odrediti na drugi način i u drugom periodu, pod uslovom da mu se dnevni i nedeljni odmor obezbedi u obimu utvrđenom zakonom u roku koji ne može da bude duži od 30 dana. U slučajevima iz stava 1 ovog člana zaposleni ima pravo na odmor između dva radna dana u trajanju od najmanje 10 časova neprekidno (član 59). Preraspodela radnog vremena ne može se vršiti na poslovima na kojima je uvedeno skraćeno radno vreme, u skladu sa članom 52 ovog zakona (član 60).

Stavom 1 člana 76 Zakona o zdravstvenoj zaštiti (''Sl. glasnik RS'', br. 107/2005, 72/2009-dr. zakon, 88/2010, 99/2010 i 57/2011) je propisano da je zdravstvena ustanova dužna da u okviru utvrđenog nedeljnog rasporeda rada i radnog vremena pruža zdravstvenu zaštitu radom u jednoj, dve ili više smena, u skladu sa delatnošću zdravstvene ustanove, o čemu odluku donosi direktor zdravstvene ustanove.

Članom 47 Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine (''Sl. glasnik RS'', broj 99/2009) su uređene nadležnosti AP Vojvodine u oblasti zdravstva. AP Vojvodina preko svojih organa, u skladu sa zakonima kojima se uređuje sistem u oblasti zdravstva, između ostalog, obavlja poslove društvene brige za zdravlje na nivou AP Vojvodine koja obuhvata mere za obezbeđivanje i sprovođenje zdravstvene zaštite od interesa za građane na teritoriji AP Vojvodine (tačka 1) i utvrđuje nedeljni raspored rada, početak i završetak radnog vremena u zdravstvenoj ustanovi čiji je osnivač (tačka 9).

Pokrajinski ombudsman ima razumevanje za okolnosti koje su uslovile formiranje liste čekanja za zdravstvene usluge a koje se ogledaju u nedovoljnom broju zdravstvenih radnika i ograničenim tehničkim mogućnostima, ali istovremeno smatra da iste ne mogu dovoditi u pitanje ostvarivanje opšteg interesa u zdravstvenoj zaštiti, društvenu brigu za zdravlje stanovništva i težnju da se ostvari najviši mogući nivo očuvanja zdravlja građana. Pokrajinski ombudsman je stava da pružanje zdravstvene zaštite u navedenoj ustanovi treba organizovati na način da se obezbedi ostvarivanje svih načela zdravstvene zaštite-pristupačnost, pravičnost, sveobuhvatnost, kontinuiranost, efikasnost i stalno unapređivanje kvaliteta.

Iz napred navedenih razloga Pokrajinski ombudsman je ukazao na to da još uvek nisu iskorišćene sve zakonske mogućnosti za prevazilaženje ovog problema, stoga je preporučio da se sa postojećim kapacitetima organizuje smenski rad, do trajnog sistemskog rešenja nastale situacije. U slučaju zaposlenih u navedenim zavodima Instituta za onkologiju Vojvodine kojima radno vreme nije skraćeno srazmerno štetnom

dejstvu uslova rada na zdravlje i radnu sposobnost, moguće je primeniti odredbe Zakona o radu kojima je uređen prekovremeni rad, odnosno preraspodela radnog vremena.

U skladu sa navedenim, Pokrajinski ombudsman je predložio pravila ponašanja za unapređenje rada i postupanja sa građanima u cilju zaštite i unapređenja ljudskih prava, u skladu sa ovlašćenjima iz stava 1 člana 35 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu.

POKRAJINSKI OMBUDSMAN

Aniko Muškinja Hajnrih

Dostaviti:
- Institutu za onkologiju Vojvodine,
- Pokrajinskom sekretarijatu za zdravstvo, socijalnu politiku i demografiju,
- Ministarstvu zdravlja Republike Srbije, na znanje
- Arhivi